

Sygnatura akt I C 528/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 03-10-2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Jarmundowicz

Protokolant: Błażej Łój

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 03-10-2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi (...) we W.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 sierpnia 2012 r. wniesionym do Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Krzyków VI Wydział Cywilny powód J. K. domagał się zasądzenia od strony pozwanej Skarbu Państwa – Prezesa (...) we W. kwoty 2.700 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10 czerwca 2009 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu żądania powód podał, że dnia 26 lutego 2009 r. (...) we W. Wydział (...), po rozpoznaniu na rozprawie sprawy z powództwa J. K. przeciwko (...) w O. o zapłatę na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 23 września 2008 r., sygn. akt I C 436/08, oddalił apelację i zasądził od powoda J. K. na rzecz strony pozwanej – (...) w O. – kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania, pomimo że (...) w O., reprezentowane przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, nie zgłosiło wniosku o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Dalej powód wskazał, że (...) wszczęło przeciwko niemu egzekucję, w tym o kwotę 2.700,00 zł zasądzoną tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, która to kwota wraz z innymi należnościami została przez powoda zapłacona w całości w ramach egzekucji. W tej sytuacji powód złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziom (...) we W., którzy wydali wskazane wyżej orzeczenie. W odpowiedzi Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych poinformował powoda, że nie jest możliwe wszczęcie takiego postępowania z uwagi na przedawnienie. W tym samym piśmie Rzecznik stwierdził jednocześnie, że wyrok (...) we W. z dnia 26.02.2009 r. w części dotyczącej zasądzenia od powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w oparciu o przepis art. 98 § 1 kpc, wobec braku złożenia takiego wniosku przez pełnomocnika (...) w O., jest wadliwy i bezprawny.

W ocenie powoda, w sytuacji wydania przez (...) wadliwego i bezprawnego orzeczenia o kosztach postępowania, ma prawo żądać naprawienia wyrządzonej w ten sposób szkody.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb państwa – Prezes (...) we W. wniosł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. Wskazała, że w niniejszej sprawie termin przedawnienia roszczenia powoda wynosi trzy lata liczone od dnia, w którym powód dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia, stosownie do art. 442¹ § 1 kc. W ocenie strony pozwanej powód najpóźniej w dniu 10 czerwca 2009 r. dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, bowiem w tym dniu dokonał ostatniej wpłaty w postępowaniu egzekucyjnym, a zatem najpóźniejszym terminem, w którym powód mógł dochodzić roszczenia był 10 czerwca 2012 r. Tymczasem pozew został wniesiony dopiero w dniu 30 sierpnia 2012 r.

Ponadto strona pozwana wskazała, że powództwo w istocie zmierza do obalenia prawomocnego wyroku sądowego, na co prawo wprawdzie pozwala, ale wymagane jest wykazanie ściśle określonych przesłanek i dochowanie określonych procedur.

W ocenie pozwanej podstawą prawną roszczenia powoda jest art. 417¹ § 2 kc. Wynika z tego, że ewentualną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego za szkodę wyrządzoną przez wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia sądowego jest stwierdzenie tej niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu, czyli w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ – 424¹² kpc). Dalej pozwana podniosła, że w niniejszej sprawie na skutek skargi kasacyjnej wniesionej przez powoda zostało wydane postanowienie Sądu Najwyższego w dniu 15.12.2009 r. odmawiające przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania, które należy traktować jak orzeczenie wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem, stosownie do art. 424^{1a} § 2 kpc. W ocenie strony pozwanej przez skargę wniesioną należy rozumieć skargę wniesioną skutecznie, czyli taką, która nie została odrzucona, a Sąd Najwyższy poddał ją przynajmniej przesądowi albo rozpoznał po przyjęciu do rozpoznania.

W piśmie procesowym z dnia 6 grudnia 2012 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko a nadto podniósł, że zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez pozwaną jest bezzasadny. W ocenie powoda przedawnienie roszczenia rozpoczęło swój bieg w dniu 15 grudnia 2009 r., tj. w dniu, w którym zapadło postanowienie Sądu Najwyższego odnośnie skargi kasacyjnej powoda, a zatem termin przedawnienia upływał najwcześniej dnia 15 grudnia 2012 r. Ponadto powód wskazał, że zgłoszenie zarzutu przedawnienia w realiach niniejszej sprawy jest niezgodne z zasadami współżycia społecznego określonymi w art. 5 kc. Dodatkowo powód podkreślił, że stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia (...) we W. we właściwym postępowaniu było w niniejszej sprawie niemożliwe, ponieważ zgodnie z przepisem art. 424^(1a) § 1 kpc od wyroków sądu drugiej instancji, od których wniesiono skargę kasacyjną, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje.

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Krzyków VI Wydział Cywilny, na podstawie art. 16 kpc w zw z art. 17 pkt 4⁴ kpc w zw. z art. 200 § 1 kpc, stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Pismem z dnia 25 czerwca 2013 r. Prokuratoria Generalna, reprezentująca w sprawie Skarb Państwa, uwzględniła wniosek Prezesa (...) we W. i przekazała mu prowadzenie ze skutkiem na dzień jej przekazania zgodnie z właściwością do Sądu Okręgowego we Wrocławiu.

Pismem z dnia 28 czerwca 2013 r. strona pozwana podtrzymała w całości swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 lutego 2009 r. (...) we (...) Wydział (...), po rozpoznaniu na rozprawie sprawy z powództwa J. K. przeciwko (...) w O. o zapłatę, na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 23 września 2008 r. (sygn. akt I C 436/08) wydał wyrok, w którym oddalił apelację i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej ((... w O.) kwotę 2.700,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

(dowód: - okoliczność bezsporna; ponadto: - odpis wyroku (...) we W. z dnia 26.02.2009 r., sygn. akt I A Ca 107/09, k. 7; - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

W toku postępowania apelacyjnego (...) w O., które było reprezentowane przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zgłosiło wniosku o zasądzenie od powoda na rzecz (...) w O. kosztów postępowania apelacyjnego.

(dowód: - okoliczność bezsporna; ponadto: - protokół rozprawy apelacyjnej z dnia 26.02.2009 r. w sprawie I A Ca 107/09, k. 8-9; przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

Od wyroku (...) we W. z dnia 26 lutego 2009 r. powód wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego zaskarżając wyrok w całości.

(dowód: - okoliczność bezsporna; ponadto: - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15.12.2009 r., sygn. akt V CSK 292/09, k. 10; przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

Na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku (...) we W. z dnia 26.02.2009 r., sygn. akt I A Ca 107/09 Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 15 grudnia 2009 r. (sygn. akt V CSK 292/09) wydanym na posiedzeniu niejawnym odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(dowód: - okoliczność bezsporna; ponadto: - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15.12.2009 r., sygn. akt V CSK 292/09, k. 10; przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

W dniu 15 kwietnia 2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Oławie, na wniosek wierzyciela – (...) w O. wszczął przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne w celu wyegzekwowania kosztów postępowania sądowego toczącego się między powodem a (...) w O. przed Sądem Okręgowym, a następnie (...), w tym m.in. kwoty 2.700,00 zł zasądzonej przez (...) wyrokiem z dnia 26.02.2009 r. tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(dowód: - okoliczność bezsporna; ponadto: - wniosek o wszczęcie egzekucji z dnia 10.04.2009 r., k. 11-12; - zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 15.04.2009 r., k. 13; - wezwanie do zapłaty należności z dnia 04.06.2009 r., k. 14; - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

Powód dokonał spłaty wszystkich egzekwowanych w postępowaniu egzekucyjnym należności (w tym kwoty 2.700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego) w trzech ratach, tj. w dniu 08.06.2009 r. zapłacił 500,00 zł, w dniu 09.06.2009 r. – 3.500,00zł, a w dniu 10.06.2009 r. - 3.355,50 zł.

Postanowieniem z dnia 19.06.2009 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Oławie zakończył postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi, ponieważ całe roszczenie wierzyciela wynikające z tytułu wykonawczego zostało zaspokojone.

(dowód: - pokwitowania wpłat, k. 15; - postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Oławie z dnia 19.06. 2009 r., k. 16; - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego (...) w O. nie wzywało powoda do zapłaty kwoty 2.700,00 zł zasądzonej wyrokiem (...) we W. z dnia 26.02.2009 r.

(dowód: - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

Pismem z dnia 11.01.2012 r. skierowanym do Prezesa (...) we W. powód wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziom (...) we W. biorącym udział w wydaniu orzeczenia z dnia 26.02.2009 r. W odpowiedzi Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych wyjaśnił, iż powód nie jest podmiotem uprawnionym do żądania wszczęcia postępowania przeciwko sędziom. Nadto Rzecznik wskazał, że pomimo, iż wyrok (...) z dnia 26.02.2009 r. w części dotyczącej orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego został wydany z obrazą art. 98 § 1 kpc, nie znalazł podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego z urzędu, albowiem po upływie trzech lat od chwili czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziom, a taki termin w momencie wpływnięcia sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego upłynął.

(dowód: - pismo Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 8 marca 2012 r., k. 17-18; - przesłuchanie powoda, protokół elektroniczny rozprawy z dnia 03.10.2013 r., 00:05:58-00:16:53)

Pismem z dnia 25.07.2012 r. powód wezwał Prezesa (...) we W. do zapłaty kwoty 2.700,00 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26.02.2009 r. do dnia zapłaty za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie (...) we W. polegające na wydaniu wyroku w dniu 26.02.2009 r. w sprawie o sygn. akt I A Ca 107/09, w części dotyczącej orzeczenia o kosztach, z obrazą przepisu art. 98 § 1 kpc.

(dowód: - ostateczne przedsądowe wezwanie z dnia 25.07.2012 r., k. 19)

W odpowiedzi Prezes (...) we W. pismem z dnia 26.07.2012 r. poinformował powoda, że wszelkich roszczeń od Skarbu Państwa może się on domagać wyłącznie na drodze procesu sądowego przed Sądem Rejonowym, a nie poprzez bezpośrednie wezwanie Prezesa (...) do zapłaty.

(dowód: - pismo strony pozwanej z dnia 26.07.2012 r., k. 20)

Opisany wyżej stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie przedstawionych przez powoda dokumentów, tj. odpisu wyroku (...) we W. w sprawie I A Ca 107/09, protokołu z rozprawy apelacyjnej, postanowienia Sądu Najwyższego, dokumentacji komorniczej, korespondencji stron oraz stanowiska Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, których treść i prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu, a nadto nie została zakwestionowana przez stronę pozwaną.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd wziął również pod uwagę zeznania powoda J. K., którym Sąd w całości dał wiarę, ponieważ były spójne i logiczne oraz zbieżne z tym, co wynikało z przedłożonych do sprawy dokumentów.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa – Prezesa (...) we W. kwoty 2.700 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 10.06.2009 r. tytułem odszkodowania za wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W niniejszej sprawie bezsporne było, iż (...) wyrokiem z dnia 26.02.2009 r. wydanym w sprawie z powództwa J. K. przeciwko (...) w O. (sygn. akt I A Ca 170/09) zasądził od powoda na rzecz (...) koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 2.700 mimo braku odpowiedniego wniosku w tym zakresie pochodzącego od strony pozwanej. Bezsporne było również to, że koszty te zostały od powoda w całości wyegzekwowane.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż wyrok ten w części orzeczenia o kosztach zapadł z obrazą przepisów kodeksu postępowania cywilnego normujących zasady zwrotu kosztów procesu, a mianowicie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 109 § 1 kpc. Zgodnie z art. 98 § 1 kpc, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Art. 109 § 1 kpc stanowi zaś, że roszczenie o zwrot kosztów wygasa, jeśli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów

według norm przepisanych, z tym zastrzeżeniem, że o kosztach należnych stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego sąd orzeka z urzędu. Ze stanu faktycznego sprawy wynika zaś, że (...) w O., na którego rzecz zostały zasądzone koszty od powoda z uwagi na wygranie apelacji, nie zgłosiło w wymaganym terminie wniosku o zasądzenie kosztów postępowania. Wobec braku takiego wniosku (...) nie był władny zasądzić z urzędu na rzecz tej strony poniesionych przez nią kosztów postępowania apelacyjnego albowiem była ona reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego.

Dalej Sąd zważył, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowi art. 417 § 1 kc, który reguluje odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa. Zgodnie z tym przepisem, za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Oprócz ogólnej zasady odpowiedzialności wyrażonej w powołanym powyżej przepisie odrębne przepisy poświęcono obowiązkowi naprawienia szkody wynikłej z poszczególnych, najważniejszych aktów władzy publicznej. I tak szczególnie unormowanie dotyczy m.in. szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia, a zawarte jest w art. 417¹ § 2 zd 1 kc, w myśl którego, jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Z przepisu tego wynika, że poszkodowany, występujący z powództwem o naprawienie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia, powinien legitymować się dowodem stwierdzającym niezgodność z prawem takiego aktu. Proces odszkodowawczy musi być zatem poprzedzony przedsądem, tzw. prejudykatem oceniającym legalność prawomocnego orzeczenia, stanowiącego źródło szkody. W obowiązującym stanie prawnym środkiem prawnym mającym na celu kontrolę orzeczeń sądów powszechnych z punktu widzenia legalności jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, rozpoznawana przez Sąd Najwyższy, a uregulowana w przepisach art. 424¹ – 424¹² kpc.

Stosownie do treści art. 424¹ § 1 kpc można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylene tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Dopiero orzeczenie Sądu Najwyższego, stwierdzające, że dane orzeczenie jest niezgodne z prawem, stanowi prejudykat, który otwiera poszkodowanemu drogę do domagania się odszkodowania od Skarbu Państwa. Sąd rozpoznający sprawę cywilną nie jest natomiast władny do samodzielnej oceny zgodności prawomocnego orzeczenia stanowiącego źródło szkody z prawem. Jeżeli bowiem ustawa wiąże oznaczone skutki prawne z obowiązywaniem prawomocnego orzeczenia, a jednocześnie reguluje zasady i tryb jego wzruszenia z powodu niezgodności z prawem, to prawna skuteczność takich orzeczeń nie może być podważana (kwestionowana) bezpośrednio w każdym procesie odszkodowawczym, z pominięciem zasad i trybu postępowania zastrzeżonego do kontroli prawomocnych orzeczeń.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której na skutek skargi kasacyjnej powoda do Sądu Najwyższego w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, zakończonej następnie wyrokiem (...) we W., w którym zapadło kwestionowane orzeczenie dotyczące kosztów postępowania apelacyjnego, Sąd Najwyższy postanowieniem odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Stosownie zaś do treści art. 424^{1a} § 2 kpc, orzeczenie Sądu Najwyższego wydane na skutek wniesienia skargi kasacyjnej traktuje się jak orzeczenie wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Z przepisu tego wynika, że moc prejudycjalną w procesie odszkodowawczym mają również orzeczenia Sądu Najwyższego wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej. Przy czym przez skargę wniesioną Sąd rozumie, w ślad za stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym m.in. w postanowieniu z dnia 28 maja 2008 r., II CNP 38/08 oraz postanowieniu z dnia 14.12.2012 r., V CNP 21/12, skargę wniesioną

skutecznie, tj. taką, która nie została odrzucona, a Sąd Najwyższy poddał ją co najmniej tzw. przesądowi albo rozpoznał po przyjęciu do rozpoznania.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu, skarga kasacyjna wniesiona przez powoda od wyroku (...) we W. z dnia 26.02.2009 r., została wniesiona skutecznie, gdyż Sąd Najwyższy poddał ją przesądowi w trybie art. 398⁽⁹⁾kpc, w efekcie czego odmówił przyjęcia jej do rozpoznania.

Jednocześnie w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że traktowanie orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych w wyniku skargi kasacyjnej jak orzeczeń wydanych w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, oznacza, że jeżeli Sąd Najwyższy odmówi przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania albo ją oddali, to takie orzeczenie Sadu Najwyższego należy traktować tak jak wyrok oddalający skargę o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia (tak. m.in. G. Bieniek w: Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia - Zobowiązania, A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do artykułów 1-729 Tom I. Warszawa 2013). W ocenie Sądu pogląd ten w całości zasługuje na aprobatę.

W tym miejscu należy zauważyć, że postanowienia art. 417¹ § 2 kc mają zastosowanie w niniejszej sprawie na podstawie postanowień art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze. Powołany przepis stanowi bowiem, że przepis art. 417¹ § 2 Kodeksu cywilnego w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą ma zastosowanie do orzeczeń, które uprawomocniły się od dnia 17 października 1997 r. Tym samym znajdują w sprawie zastosowanie także postanowienia art. 424^{1a} kpc

W konsekwencji powyższego Sąd przyjął, że w niniejszej sprawie, na skutek odmowy przyjęcia do rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej powoda od wyroku (...) we W. z dnia 26.02.2009 r. (która to skarga z uwagi na całościowe zaskarżenie wyroku objęła również orzeczenie o kosztach postępowania) zapadło orzeczenie takie, jakby była rozpoznawana skarga o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem i Sąd Najwyższy nie stwierdził takiej niezgodności.

To przesądza o tym, że Sąd nie może wydać orzeczenia w przedmiocie zasądzonych od powoda i zapłaconych przez niego kosztów postępowania apelacyjnego pomimo braku złożenia odpowiedniego wniosku w tym przedmiocie przez pełnomocnika strony pozwanej w sprawie toczącej się w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu, a następnie (...) we W.. Skoro bowiem wyrok (...), w tym w części dotyczącej orzeczenia o kosztach postępowania, w świetle powołanych wyżej przepisów należy traktować jako spełniające wszelkie wymogi legalności, Sąd, mając na uwadze treść powołanego wyżej przepisu art. 417⁽¹⁾ § 2 kc, nie miał podstaw do tego, aby uwzględnić żądanie odszkodowawcze powoda. W tym też zakresie Sąd w całości podzielił stanowisko strony pozwanej.

Odnosnie natomiast podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia powoda Sąd zważył co następuje. W niniejszej sprawie znajduje zastosowanie art. 442¹ § 1 kc przewidujący trzyletni termin przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym liczony od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, przy czym obie przesłanki powinny być spełnione łącznie. W konsekwencji, jeżeli poszkodowany dowie się o osobie zobowiązanej do naprawienia szkody później niż o samej szkodzie (bądź na odwrót), to ta późniejsza data wyznacza początek biegu przedawnienia. W ślad za stroną pozwaną Sąd uznał, że najpóźniejszym terminem, w którym powód miał pełną świadomość zarówno co do osoby wyrządzającej szkodę, jak i co do samej szkody, był dzień 10 czerwca 2009 r., w którym to dniu powód dokonał ostatniej wpłaty należności egzekwowanych w postępowaniu egzekucyjnym. Tym samym okres przedawnienia roszczenia upłynął w dniu 10 czerwca 2012 r., powód wniósł zaś pozew w dniu 30.08.2012 r.

Jednakże podnoszenie przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia w okolicznościach niniejszej sprawy nie zasługuje w ocenie sądu na aprobatę albowiem, jak słusznie podniósł powód, stanowi to nadużycie prawa podmiotowego, o którym stanowi art. 5 kc. W sytuacji, kiedy powód, na skutek wadliwej decyzji sądu, niezasadnie

został obciążony kosztami postępowania, podnoszenie teraz takiego zarzutu przez stronę pozwaną pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Słusznie powód podniósł, że takie działanie pozwanego podważa zaufanie obywateli do Państwa oraz wymiaru sprawiedliwości. Poza tym powód wnosząc pozew 30 sierpnia 2012 r. nieznacznie tylko przekroczył termin przedawnienia. Tym samym zarzut przedawnienia roszczenia nie mógł zostać przez Sąd uwzględniony.

Sąd nie dopatrywał się podstaw do wydania wyroku zaocznego, o co wnosił powód wskazując na niezajęcie stanowiska w sprawie przez pozwanego z uwagi na nieprawidłową reprezentację. Wyrok zaoczny, zgodnie z art. 339 § 1 kpc sąd wydaje jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie. Zgodnie natomiast z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. (Dz.U. nr 169 poz.1417 z późn. zm.) o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy obowiązkowe jest zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną. Jednocześnie ta sama ustawa przewiduje również możliwość powierzenia prowadzenia tego typu spraw i reprezentowania Skarbu Państwa jednostce organizacyjnej reprezentującej Skarb Państwa. Stosownie bowiem do przepisu art. 8b ust. 1 powołanej ustawy, w przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 1, Prokuratura Generalna, za zgodą lub na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, może przekazać temu podmiotowi do prowadzenia sprawę lub grupę spraw, z wyjątkiem spraw, w których występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Prezes Prokuraturii Generalnej, po przekazaniu sprawy do Sądu Okręgowego powierzył prowadzenie sprawy Prezesowi (...), na jego wniosek. Prezes (...) udzielił natomiast pełnomocnictwa radcy prawnemu W. K.. W konsekwencji, w ocenie Sądu strona pozwana była prawidłowo reprezentowana, zajęła stanowisko w sprawie, a więc brak było podstaw do wydania wyroku zaocznego.

To wszystko powoduje, że powództwo nie mogło być uwzględnione i zostało oddalone, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd postanowił nie obciążać powoda kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną, a to z następujących względów.

Stosownie do przepisu art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W myśl natomiast art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Powołany wyżej przepis art. 102 ustanawia zasadę słuszności będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwala ona sądowi w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności m.in. na nieobciążanie kosztami procesu strony przegrywającej sprawę.

W ocenie Sądu okoliczności faktyczne niniejszej sprawy, a zwłaszcza nie budzący wątpliwości i bezsporny fakt bezpodstawnego obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego toczącego się w(...) we W. pod sygn. akt I A Ca 107/09 oraz niemożność ich odzyskania z uwagi na takie a nie inne ukształtowanie przepisów procedury cywilnej przemawiają za tym, aby tę zasadę zastosować. Obciążenie bowiem powoda kosztami jeszcze ewentualnie tego procesu byłoby zdaniem Sądu niesłuszne i niezwykle dla powoda krzywdzące.

(...)

1) (...)

2) (...)

3) (...)